

DEPARTMENT OF EDUCATION SCHOOLS DIVISION OF NEGROS ORIENTAL REGION VII

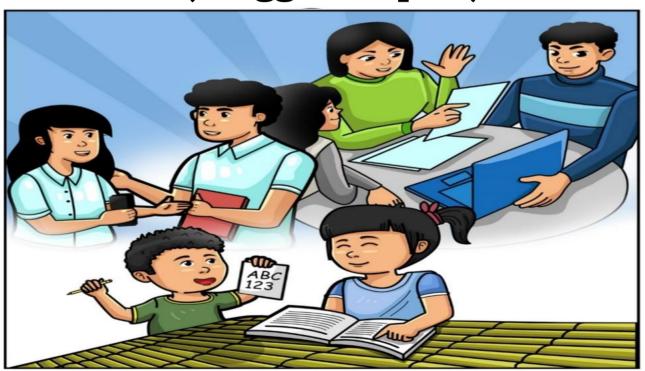

Kagawasan Ave., Daro, Dumaguete City, Negros Oriental

Edukasyon sa Pagpapakatao

Ikalawang Markahan - Modyul 8.a: **DIGNIDAD**

(Linggo: Ikapito)

PAGMAMAY ARI NG PAMAHALAAN THINDI PINAGEIELLI Edukasyon sa Pagpapakatao – Ikapitong Baitang Alternative Delivery Mode Ikalawang Markahan –Modyul 8.a: DIGNIDAD

Unang Edisyon, 2020

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisiyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon Kalihim: Leonor Magtolis Briones

Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat: Stephanie F. Alob

Editor: Venus V. Mañoza

Tagasuri: Lorna R. Renacia, Hana Lou G. Gabay,

Amancio M. Gainsan Jr., Florence A. Casquejo

Tagaguhit: Elmar L. Cabrera Tagalapat: Venus V. Mañoza

Tagapamahala: Senen Priscillo P. Paulin, CESO V Rosela R. Abiera

Fay C. Luarez, TM, Ed.D., Ph.D. Maricel S. Rasid Nilita L. Ragay Ed. D. Elmar L. Cabrera

Donre B. Mira Ed. D.

Inilimbag sa	Pilipinas	ng	

Department of Education - Region VII Schools Division of Negros Oriental

Office Address: Kagawasan, Ave., Daro, Dumaguete City, Negros Oriental

Tel #: (035) 225 2376 / 541 1117 E-mail Address: negros.oriental@deped.gov.ph

Edukasyon sa Pagpapakatao

Ikalawang Markahan – Modyul 8.a:

DIGNIDAD

(Linggo: Ikapito)

Paunang Salita

Para sa tagapagdaloy:

Malugod na pagtanggap sa asignaturang <u>Edukasyon sa Pagpapakatao 7</u> ng Alternative Delivery Mode (ADM) Modyul para sa araling Dignidad.

Ang modyul na ito ay pinagtulungang dinisenyo, nilinang at sinuri ng mga edukador mula sa pampubliko at pampribadong institusyon upang gabayan ka, ang gurong tagapagdaloy upang matulungang makamit ng mag-aaral ang pamantayang itinakda ng Kurikulum ng K to12 habang kanilang pinanagumpayan ang pansarili, panlipunan at pang-ekonomikong hamon sa pag-aaral.

Ang tulong-aral na ito ay umaasang makauugnay ang mag-aaral sa mapatnubay at malayang pagkatuto na mga gawain ayon sa kanilang kakayahan, bilis at oras. Naglalayon din itong matulungan ang mag-aaral upang makamit ang mga kasanayang pan-21 siglo habang isinasaalang-alang ang kanilang mga pangangailangan at kalagayan.

Bilang karagdagan sa materyal ng pangunahing teksto, makikita ninyo ang kahong ito sa pinakakatawan ng modyul:

Mga Tala para sa Guro

Ito'y naglalaman ng mga paalala, panulong o estratehiyang magagamit sa paggabay sa mag-aaral.

Bilang tagapagdaloy, inaasahang bibigyan mo ng paunang kaalaman ang mag-aaral kung paano gamitin ang modyul na ito. Kinakailangan ding subaybayan at itala ang pag-unlad nila habang hinahayaan silang pamahalaan ang kanilang sariling pagkatuto. Bukod dito, inaasahan mula sa iyo na higit pang hikayatin at gabayan ang mag-aaral habang isinasagawa ang mga gawaing nakapaloob sa modyul.

Para sa mag-aaral:

Malugod na pagtanggap sa <u>Edukasyon sa Pagpapakatao 7</u> ng Alternative Delivery Mode (ADM) Modyul ukol sa <u>Dignidad</u>

Ang kamay ay madalas gamiting simbolo ng kakayahan, aksyon at layunin. Sa pamamagitan ng ating mga kamay tayo ay maaaring matuto, lumikha, at magsakatuparan ng gawain. Ang kamay sa tulong-aral na ito ay sumisimbolo na ikaw, bilang isang mag-aaral, ay may angking kakayahang matutuhan ang mga kaugnay na kompetensi at kasanayan. Ang iyong pang-akademikong tagumpay ay nakasalalay sa iyong sarili o sa iyong mga kamay.

Ang modyul na ito ay ginawa bilang tugon sa iyong pangangailangan. Layunin nitong matulungan ka sa iyong pag-aaral habang wala ka sa loob ng silid-aralan. Hangad din nitong madulutan ka ng mga makabuluhang oportunidad sa pagkatuto.

Ang modyul na ito ay may mga bahagi at icon na dapat mong maunawaan.

Alamin

Sa bahaging ito, malalaman mo ang mga dapat mong matutuhan sa modyul.

Subukin

Sa pagsusulit na ito, makikita natin kung ano na ang kaalaman mo sa aralin ng modyul. Kung nakuha mo ang lahat ng tamang sagot (100%), maaari mong laktawan ang bahaging ito ng modyul.

Balikan

Ito ay maikling pagsasanay o balik-aral upang matulungan kang maiugnay ang kasalukuyang aralin sa naunang leksyon.

Tuklasin

Sa bahaging ito, ang bagong aralin ay ipakikilala sa iyo sa maraming paraan tulad ng isang kuwento, awitin, tula, pambukas na suliranin, gawain o isang sitwasyon.

Suriin

Sa seksyong ito, bibigyan ka ng maikling pagtalakay sa aralin. Layunin nitong matulungan kang maunawaan ang bagong konsepto at mga kasanayan.

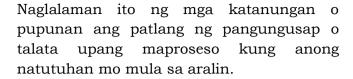

Pagyamanin

Binubuo ito ng mga gawaing para sa malayang pagsasanay upang mapagtibay ang iyong pang-unawa at mga kasanayan sa paksa. Maaari mong iwasto ang mga sagot mo sa pagsasanay gamit ang susi sa pagwawasto sa huling bahagi ng modyul.

Isaisip

Isagawa

Ito ay naglalaman ng gawaing makatutulong sa iyo upang maisalin ang bagong kaalaman o kasanayan sa tunay na sitwasyon o realidad ng buhay.

Tayahin

Ito ay gawain na naglalayong matasa o masukat ang antas ng pagkatuto sa pagkamit ng natutuhang kompetensi.

Karagdagang Gawain

Sa bahaging ito, may ibibigay sa iyong panibagong gawain upang pagyamanin ang iyong kaalaman o kasanayan sa natutuhang aralin.

Susi sa Pagwawasto

Naglalaman ito ng mga tamang sagot sa lahat ng mga gawain sa modyul.

Sa katapusan ng modyul na ito, makikita mo rin ang:

Sanggunian

Ito ang talaan ng lahat ng pinagkuhanan sa paglikha o paglinang ng modyul na ito.

Ang sumusunod ay mahahalagang paalala sa paggamit ng modyul na ito:

- 1. Gamitin ang modyul nang may pag-iingat. Huwag lalagyan ng anumang marka o sulat ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.
- 2. Huwag kalimutang sagutin ang *Subukin* bago lumipat sa iba pang gawaing napapaloob sa modyul.
- 3. Basahing mabuti ang mga panuto bago gawin ang bawat pagsasanay.
- 4. Obserbahan ang katapatan at integridad sa pagsasagawa ng mga gawain at sa pagwawasto ng mga kasagutan.
- 5. Tapusin ang kasalukuyang gawain bago pumunta sa iba pang pagsasanay.
- 6. Pakibalik ang modyul na ito sa iyong guro o tagapagdaloy kung tapos nang sagutin lahat ng pagsasanay.

Kung sakaling ikaw ay mahirapang sagutin ang mga gawain sa modyul na ito, huwag mag-aalinlangang konsultahin ang inyong guro o tagapagdaloy. Maaari ka rin humingi ng tulong sa iyong mga magulang, sa nakatatanda mong kapatid o sino man sa iyong mga kasama sa bahay na mas nakatatanda sa iyo. Laging itanim sa iyong isipang hindi ka nag-iisa. Umaasa kami, sa pamamagitan ng modyul na ito, makararanas ka ng makahulugang pagkatuto at makakakuha ka ng malalim na pang-unawa sa kaugnay na mga kompetensi. Kaya mo ito!

KALAYAAN

Alamin

MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO:

Nakikilala na may dignidad ang bawat tao anuman ang kanyang kalagayang panlipunan, kulay, lahi, edukasyon, relihiyon at iba pa.

EsP7PT-IIg-8.1

Nakabubuo ng mga paraan upang mahalin ang sarili at kapwa na may pagpapahalaga sa dignidad ng tao.

EsP7PT - IIg - 8.2

Mga Layunin

Sa modyul na ito, inaasahang maipamamalas mo ang sumusunod na kaalaman, kakayahan, at pag-unawa:

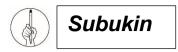
Kaalaman: Nabibigyang kahulugan ang salitang dignidad;

Saykomotor: Nakasusulat ng isang journal tungkol sa pakikitungo sa iba't ibang uri

ng tao sa lipunan; at

Apektiv: Nakapagpapamalas ng paggalang sa lahat ng uri ng tao sa ating

lipunan

Panuto: Basahin at unawaing mabuti ang mga tanong. Isulat ang titik ng pinakaangkop na sagot sa inyong kuwaderno.

- 1. Bakit nilikhang hindi pantay-pantay ang lahat ng tao sa mundo?
 - A. Matututo tayo ng pagpapakumbaba at pagpapaubaya.
 - B. Mabibigyan pa ng pagkakataon ang tao na maunawaan ang halaga ng talento at kakayahan na biyaya ng Diyos sa iilang mga tao.
 - C. Makikilala natin ang pagkakaiba sa antas ng lipunan upang maturuan tayong magsikap at magpunyagi para sa pag-unlad ng ating pagkatao.
 - D. Mauunawaan ng tao na kailangan niya ang kanyang kapwa dahil sa kanila natin matatanggap ang ating mga pangangailangang materyal at ispiritwal.
- 2. Saan nagkakapantay-pantay ang mga tao?
 - A. Sa paningin ng Diyos at ng lipunan
 - B. Sa pagmamahal ng kani-kanilang pamilya
 - C. Sa kanilang dignidad bilang tao at ang karapatan na dumadaloy mula rito
 - D. Sa pagdating ng huling yugto ng kanyang buhay sa daigdig
- 3. Ang mga sumusunod ay mga pananagutan ng tao batay sa kanyang dignidad maliban sa:
 - A. Igalang ang sariling buhay at buhay ng kapwa.
 - B. Isaalang-alang ang kapakanan ng kapwa bago kumilos.
 - C. Maging pantay sa pakikitungo sa lahat ng tao sa lahat ng pagkakataon
 - D. Pakitunguhan ang kapwa ayon sa iyong nais na gawin nilang pakikitungo sa iyo.
- 4. Paano maipakikita ang pagkilala at pagpapahalaga sa dignidad ng isang tao?
 - A. Pahalagahan ang tao bilang tao hangga't siya ay nabubuhay.
 - B. Ibigay ang bahagi ng sarili sa kapwa kahit hindi pa ito kakilala.
 - C. Maging tapat sa lahat ng ginagawa para sa kapwa at sa pakikitungo sa mga ito.
 - D. Maglaan ng panahon upang iparamdam sa malapit na kapwa ang pagmamahal at pagpapahalaga.
- 5. Sino ang hindi tunay na nagpapakita ng paggalang sa dignidad ng kanyang kapwa?
 - A. Isang negosyante na nagbibigay ng malaking halaga bilang puhunan ng isang empleyado na tumatanda na
 - B. Isang pilantropong laging nakahandang magbigay ng tulong sa kapwa na nangangailangan ng kanyang tulong
 - C.Isang politikong labis ang katapatan sa kanyang panunungkulan sa pamahalaan
 - D. Isang taong may pagdama at pag-unawa sa damdamin ng iba

- 6. Dapat tumulong ang lipunan upang maiangat ang dignidad ng lahat ng tao dahil sa lipunan ito nagmumula. Ang pangungusap ay:
 - A. Tama, dahil itinatadhana ng saligang batas ang paggalang sa pagkakapantay-pantay ng lahat ng tao sa lipunan.
 - B. Tama, dahil ang tunay na diwa ng pagiging isang bansa ay nasa pagkilala sa karapatan at dignidad ng lahat ng tao.
 - C. Mali, dahil sa Diyos nagmumula ang dignidad ng tao.
 - D. Mali, dahil kailangang igalang ng mamamayan ang katayuan ng mga tao na mas mataas ang katungkulan sa pamahalaaan.
- 7. Kailan maaaring mawala ang dignidad ng isang tao?
 - A. Kapag siya ay naging masamang tao
 - B. Sa sandaling nalabag ang kanyang karapatang pantao
 - C. Sa oras na niyapakan ng kapwa ang kanyang pagkatao
 - D. Wala sa nabanggit
- 8. Paano mapananatili ang mataas na antas ng dignidad ng tao?
 - A. Kumilos bilang kagalang-galang na indibidwal.
 - B. Panatilihin ang kabutihan sa sarili at sa kapwa upang laging makuha ang paggalang ng kapwa.
 - C. Palaging iangkop ang sarili sa pangkat na kinabibilangan upang maging karapat-dapat sa kanilang pagkilala.
 - D. Isabuhay ang pagpapahalaga hindi sa kung anong ari-arian mayroon kundi sa karangalan bilang tao.
- 9. Ano ang pinakamahalagang maitutulong ng pagkakaroon ng dignidad sa tao?
 - A. Magiging malaya ang tao na ipakita ang kanyang totoong sarili.
 - B. Mapananatili ang damdamin ng pagmamalaki sa lahat ng tao.
 - C. Masisiguro na magagawa ng tao ang lahat ng kanyang nais nang walang pag-aalinlangan.
 - D. Ang lahat ay nagkakaroon ng karapatan na umunlad sa paraang hindi makasasakit o makasasama sa ibang tao.
- 10. Paano mo matutulungan ang isang pulubi na maiangat ang kanyang dignidad bilang tao?
 - A. Palagi siyang bigyan ng pagkain at pera sa araw-araw.
 - B. Tulungan siyang hanapin ang kanyang pamilya upang may mag-aruga sa kanya.
 - C. Humanap ng isang institusyon na maaaring kumalinga sa kanya at mabigyan siya ng disenteng buhay.
 - D. Lapitan siya at kausapin sa araw-araw upang maitaas ang kanyang konsepto sa kanyang sarili.

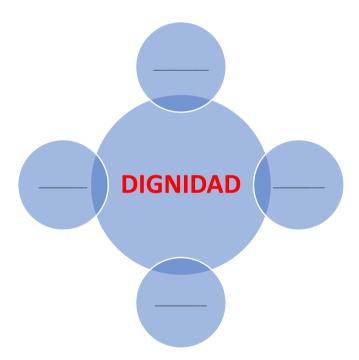

Mulat ba ang iyong mga mata sa mga nangyayari sa iyong paligid? Iba't ibang uri ng tao ang iyong nakikita sa bawat araw at may iba't ibang katayuan sa buhay. May mayaman, may mahirap, may labis ang katalinuhan, mayroon namang hirap na hirap sa pag-unawa ng mga aralin sa paaralan.

Tuklasin

Panuto: Magbigay ng salita o pangungusap na maiuugnay sa salitang "dignidad".

- 1. Ano-anong kahulugan ng salitang dignidad ang inyong nabuo?
- 2. Sino-sino ang nagtataglay ng dignidad?
- 3. Mahalaga ba sa tao ang dignidad? Bakit?

PANTAY NA PAGKILALA SA DIGNIDAD, SA KAPWA AY IBIGAY

"Huwag mong gawin sa iba ang ayaw mong gawin ng iba sa iyo." Kung ano ang makasasama sa iyo, makasasama rin ito sa iyong kapwa. Kung ano ang makabubuti sa iyo, makabubuti rin ito sa kaniya. Bakit nga ba kaibigan? Sapagkat siya ay iyong kapwa tao. Magkatulad ang inyong pagkatao bilang tao. Ito ang tunay na mensahe ng gintong aral (Golden Rule). Kinikilala nito ang karapatan ng bawat indibidwal sa paggalang ng kanyang kapwa. Hindi nga ba't ito rin ang utos ng Diyos sa tao? Sinabi niyang "Mahalin mo ang iyong kapwa katulad ng pagmamahal mo sa iyong sarili." Nangangahulugan ito ng pagkilala sa dignidad na taglay ng lahat ng tao. Nilikha ng Diyos ang lahat ng tao ayon sa Kaniyang wangis. Ibig sabihin, ayon sa Kaniyang anyo, katangian at kakayahan. Samakatuwid, ang dignidad ng tao ay nagmula sa Diyos; kaya't ito ay likas sa tao. Hindi ito nilikha ng lipunan at ito ay pangkalahatan, ibig sabihin, taglay ng lahat ng tao.

Saan ngayon nagkakaroon ng pagkakapantay-pantay ang tao? Ang pagkakapantay-pantay ng tao ay nakatuon sa kaniyang dignidad bilang tao at ang karapatan na dumadaloy mula rito.

Ano ba ang dignidad? Ang dignidad ay galing sa salitang Latin na dignitas, mula sa dignus, ibig sabihin "karapat-dapat". Ang dignidad ay nangangahulugang pagiging karapat-dapat ng tao sa pagpapahalaga at paggalang mula sa kaniyang kapwa. Lahat ng tao, anoman ang kaniyang gulang, anyo, antas ng kalinangan at kakayahan, ay may dignidad.

Ayon kay Propesor Patrick Lee, ang dignidad ang pinagbabatayan kung bakit obligasyon ng bawat tao ang sumusunod:

- 1. Igalang ang sariling buhay at buhay ng kapwa
- 2. Isaalang-alang ang kapakanan ng kapwa bago kumilos.
- 3. Pakitunguhan ang kapwa ayon sa iyong nais na gawin nilang pakikitungo sa iyo.

Paano mo maipakikita ang pagkilala at pagpapahalaga sa dignidad ng isang tao?

Una, pahalagahan mo ang tao bilang tao. Ibig sabihin, hindi siya isang bagay o behikulo upang isakatuparan ang isang bagay na ibig mangyari

Ikalawa, ang paggalang at pagpapahalaga sa dignidad ng tao ay ibinibigay hangga't siya ay nabubuhay. Dapat ay patuloy mong isinasaalang-alang at hinahangad ang lahat ng makabubuti para sa iyong kapwa.

Pagyamanin

Panuto: Tunghayan ang mga sumusunod na larawan. Gamit ang iyong kuwaderno, isulat dito ang ipinapahayag ng bawat aytem sa letrang a, b at c tungkol sa larawan.

- a. Madalas na katawagan
- b. Ang iyong damdamin kapag nakakikita ka ng mga tao na tulad niya
- c. Paraan ng pakikitungo sa kanila ng mga tao

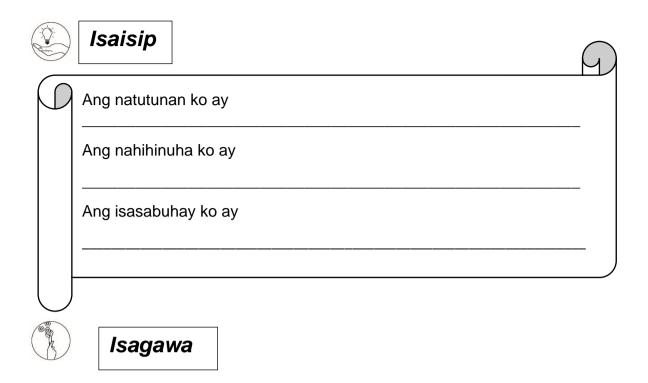

Rubric sa gawain sa Aplikasyon

Krayterya	Puntos
Nailahad nang maayos ang bawat	6
aytem	
Naipahayag ang damdamin sa bawat	6
larawan	
Naisulat ang paraan ng pakikitungo sa	6
bawat larawan	

Tanong:

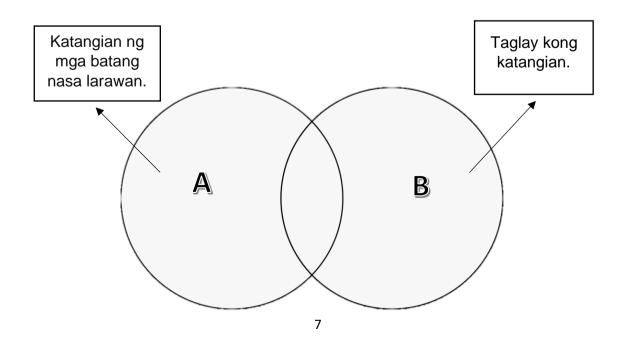
a. Ano ang iyong naging damdamin matapos gawin ang gawain?

Panuto: Gamit ang Venn diagram, suriin ang pagkakatulad at pagkakaiba mo sa mga batang nasa larawan. Magbigay ng tatlong katangiang taglay ng bawat isa.

http://thephilippines.ph/philippine-culture/pinoy-street-children/

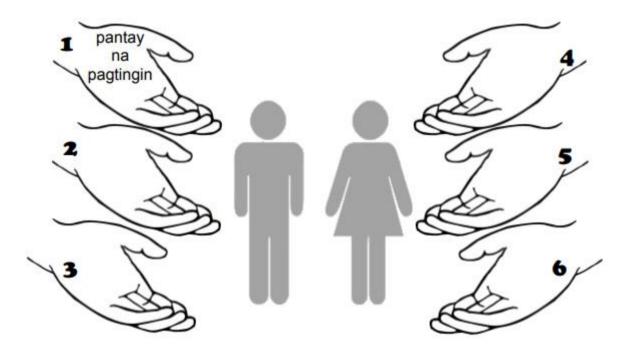
Tanong:

Sa pagitan ng inyong pagkakaiba at pagkakatulad, alin sa iyong palagay ang higit na dapat na pagtuunan ng pansin at pagpapahalaga? Ipaliwanag.

Tayahin

Panuto: Itala mo ang iyong sagot sa mga kamay na nasa ibaba. Gabay mo ang unang bilang.

- 1. Sa iyong pagsusuri sa iyong buhay, naibibigay mo ba talaga sa iyong kapwa ang iyong mga itinala? Bakit? Bakit hindi?
- 2. Kung ikaw ang nasa katayuan ng iyong kapwa, ano ang magiging damdamin mo kung hindi iginagalang ang iyong dignidad bilang tao? Ipaliwanag.
- 3. Sa iyong, palagay, makatarungan bang matanggap ng iyong kapwa ang iyong mga itinala? Pangatwiranan.
- 4. Ano ang maitutulong ng pagsasagawa ng mga bagay na ito para sa iyong sarili at sa iyong kapwa?
- 5. Bakit kailangang pahalagahan mo ang iyong kapwa?
- 6. Bakit mahalagang makatanggap ka ng pagpapahalaga mula sa iyong kapwa?

Karagdagang Gawain

Panuto: Sagutin mo ang sumusunod at isulat sa iyong kuwaderno ang iyong mga sagot.

- 1. Ano ang dahilan ng pagkakaiba-iba ng tao sa mundo?
- 2. Sa paanong paraan nagkakapantay-pantay ang tao?
- 3. Paano mo maipakikita ang pagkilala at pagpapahalaga sa dignidad ng tao?
- 4. Bakit mahalaga ang pagkilala at pagpapahalaga sa dignidad ng tao?

Sanggunian

- ♣De Torre, Joseph M. Christian Philosophy. Manila: Sinag-tala Publisher(1980).
- ♣ Esteban, Esther J. Education in Values: What, Why and for Whom. Manila:Sinagtala Publishers, Inc. (1990).

http://thephilippines.ph/philippine-culture/pinoy-street-children/

Susi sa Pagwawasto

	£.01
	p.6
	b.8
	d.7
	o.6
	ь.2
	4. c
	a. d
	J. C
Magkakaiba ang sagot.	J. d
NIHAYAT	SUBUKIN

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education – Schools Division of Negros Oriental Kagawasan, Avenue, Daro, Dumaguete City, Negros Oriental

Tel #: (035) 225 2376 / 541 1117

Email Address: negros.oriental@deped.gov.ph

Website: Irmds.depednodis.net

